

DVOJÍ OSOBNOST FOLKLOR VERSUS ROCK'N'ROLL

Adéla Mikulicová

Bakalářská práce
200x

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

**

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav designu oděvu a obuvi
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Adéla MIKULICOVÁ**
Osobní číslo: **K09087**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Design oděvu**

Téma práce: **Volné téma. Dvojitá osobnost – jedna nikdy nestačí.**

Zásady pro vypracování:

Výtvarné zpracování a realizace vybraných finálních návrhů, cca 6 – 8 ks modelů.
Technická a teoretická příprava projektu, sběr potřebných informací a vyhotovení práce dle zadaných parametrů.
Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.
Rozsah práce: Koncepční a výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálu, střihové řešení, realizace vybraných oděvů, výtvarná dokumentace, vše formát A4.
Svůj návrh dokumentujte v závěrečné písemné zprávě, doložte kresebnými návrhy dokládajícími postup řešení (přípravné skici cca 20 stran, fotodokumentace a módní fotografie, vše formát A4). Odevzdejte ve 2 stejnopisech v pevné vazbě. Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM.
Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: viz zásady pro vypracování

Rozsah příloh: viz zásady pro vypracování

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

Legendy Rocku – Ernesto Assante, Mladá fronta 2010, ISBN 978-80-204-2275-0

Jmenuji se Ozzy – Ozzy Osbourne s Chrisem Ayresem, Lidové noviny 2009, ISBN 978-80-7422-080-7

Byl to jenom Rock'N'Roll – Miroslav Vaněk, Academia Praha 2010, ISBN 978-80-200-1870-0

Black Sabbath – Martin Popoff, NAVA 2009, ISBN 978-80-7211-327-9

Kytky v popelnici – Konstantina Hlaváčková, u(p)m Naga 2009

100 Hvězd Rock and Pop – REBO PRODUCTION 2009, ISBN 978-80-255-0053-8

Jak se dříve žilo a co se jedlo v Hluku aneb opomíjená jídla a zvyky – Marie Lekešová, Hluk 2011

Nejvlivnější světový módní návrháři – vydala Mladá Fronta a.s Noel Palomo-Lovinski, Mladá Fronta 2011, ISBN 978-80-204-2386-3

Vedoucí bakalářské práce: MgA. Mária Štranecková, ArtD.

Ústav designu oděvu a obuvi

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 1. března 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

Janíková
děkanka

Titor
doc. Mgr. Ivan Titor

ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

19. října 2012

Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevyděláčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3.

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše, přitom se přiměřeně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

Zavedu Vás do světa rock'n'rollu a folklorních tradic, ale také do nitra mé ho Já – drsná versus jemná. Dva protichůdné póly, které mě přitahují a provází celý život. Základní myšlenka mé práce zní - jak spojit tyto dva odlišné pojmy - styly dohromady, aniž by se navzájem neurážely. Cílem je vytvořit model, v němž bude vyjádřen rock, folklor nebo-li drsná, jemná.

Klíčová slova : rock'n'roll, folklor, drsnost, jemnost, koženka, očka

Abstrakt:

I am going to take you to the worl of rocknroll and folk traditions, but also to my heart and my soul - rough versus fine. The two opposing poles that attract and accompanied me all my life. the basic idea of my work is - how to conect these two different concepts, styles together without insult each other. the aim is to create a model, in which will be expressed rock, folk or rough and fine.

Keywords : rock'n'roll , folk traditions, imitation leader , nickel eyelets,softness,roughness

Děkuji Mgr.art Marii Štranekové za odborné vedení práce, za její cenné rady a připomínky.
Děkuji Mgr. Simoně Mikulicové za pomoc při řešení gramatické stránky bakalářské práce.
Děkuji fotografu Radkovi Frýsovi za jeho umělecké fotky a především děkuji všem, kteří
mě podporovali při vytváření bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG
jsou totožné.

OBSAH	
ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 DVOJÍ OSOBNOST.....	10
1.1 Drsná.....	10
1.2 Jemná.....	11
2 ROCK'N'ROLL.....	13
2.1 Vznik a předchůdci rock'n'rollu.....	13
2.2 Vývoj a plodnost šedesátých let.....	14
2.3 Rock po roce 1970.....	18
2.4 Dnešní rock, rocková móda a její návrháři.....	21
3 TRADICE, FOLKLOR.....	25
3.1 Co znamenají tradice a folklor.....	25
3.2 Kroje.....	28
3.3 Návrháři inspirovaní se folklorem.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	31
4 KONCEPCE TVORBY.....	32
5 FILOZOFIE MÉ TVORBY.....	33
6 FOTODOKUMENTACE.....	34
ZÁVĚR.....	50
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	51

ÚVOD

Jedna nikdy nestačí

Dvojitá osobnost. Nejsem schizofrenik ani nijak trpící podobnou chorobou, ale tento pojem mě přesně popisuje.

Jedna strana duše zasypaná uhlím a ta druhá zasypaná kvítím. Dlouho mé první já s tím druhým bojovaly, kdo zvítězí a prodere se ven. Vítězilo mé temnější já, jenomže ta druhá zapustila kořeny přímo do mě. Nedalo se jí zbavit. Neustále se mi hlavou honila myšlenka, jak spojit tak různé odlišné styly, aby dávaly smysl a nebyly lehce předvídatelné. Ta myšlenka mě nenechala spát, nenechala mě jíst, nenechala mě klidnou, ale nechala mě přemýšlet.

Jak můžu spojit drsné s romantickým?

Jak můžu spojit rock s tradicemi?

Rock přímo křičí: „Jsem sprostá! Seru na vás, seru na všechny, seru na zákony. Já chci orgasmus!“

To mé jemnější já - zase klidně vydává hláskem: „Proč tolik křiku? Důležitější je mít rád. Milovat. Bez toho si jen loutka bez duše.“

Skákaly si do řeči i do myšlenek a já jsem dlouho nevěděla, jak je spojit. Nejasností stále přibývalo. Ale zanedlouho to přestalo, přestaly se hádat. Dostala jsem na mé otázky odpovědi. Najednou mi to přišlo jasné. Má hlavní myšlenka zní „Jedna nikdy nestačí“. Mně nestačí jedna, musím je mít obě, aby tvořily mě. Možná se v tomto uvidí mnoho žen. I seberomantičtější žena umí být drsná, dravě hladová. Toužící po něčem, co ji vyvede z míry a obohatí její mysl.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DVOJÍ OSOBNOST

1.1 Drsná

Sklopni a nech mě dýchat! Opravdu mě štve, jak mi do mých plánů kecá má drahá polovička. Je tak sentimentální. Jsi tak sentimentální. Sebetryzněním si nepomůžeš.

Jestli tě něco štve, tak tomu jdi naproti, plivni tomu do tváře a jdi dál. Slaboch je chudák a strach tvůj nepřítel. Jestli ti udělá radost, že tu osobu s povrchními kecy pošleš k šípku, tak to udělej. Jestli ti udělá radost, že řekneš svůj názor, i když si z toho nesednou na prdel, udělej to! Jestli ti udělá radost vzbudit v pozérech pohoršení, udělej to! A jestli ti udělá radost chodit nahá, udělej to! Jen ty můžeš změnit, co teď prožíváš.

Utíkej a žeň se za svým životem. Utíkej, než tě dohoní ti, jenž tak nenávidíš. Šlapou ti na paty, poučují jak žít, jak myslet, jak cítit, aniž by si o tom věděla. Utíkej, než tě dohoní bestie dnešní doby! Jsou všude. Silné kvéro by ti nestačilo, zkus jim vzít peníze a začaly by skákat z mostu. Myslím, vzít jen trochu, trochu z toho houfu, co mají a použít tam, kde je zapotřebí. Cítily by snad v sobě něco dobrého, že pomáhají? Možná by to byly výčitky svědomí anebo by se na veřejnosti usmívaly a doma si potají trhaly vlasy? Ten papírek má moc.

Ozzy Osbourne – Crazy Train

Poslouchám kazatele

Poslouchám blázny

Sleduju všechny odpadlíky

Co si vytvořili vlastní pravidla

Jedna osoba upravuje pravidla

Media to prodávají a ty žiješ v tom

I've listened to preachers. I've listened to fools

I've watched all the dropouts who make their own rules.

One person conditioned to rules and control.

The media sell it and you live the role.

Kašlu jim na jejich pravidla, vytvářím si své. Nepůjdu za tou horou masou lidí, jdoucí jako stádo ovcí. Půjdu si vlastní cestou, kterou si vyšlapu, a bude pro mě múzou.

Lidi jsou lidi a mezi námi bohové nejsou. Člověk z masa a kostí a nikdo není víc nebo míň, kromě projevu samostatného jedince. I ten vysoce postavený se umí chovat jako prase. Omlouvám se všem prasatům-zvířatům.

The Runaways-I love playing with fire

Miluju hrátky s ohněm

A nechci se zpálit

Miluju hrátky s ohněm

A nemyslím, že se to někdy naučím

I love playing with fire

And I don't wanna get burned

I love playing with fire

and I don't think I'll ever learn.

1.2 Jemná

Nevidím, oči se mi zamlžily, na tváři cítím mokro, slzy mi padají na papír. Nechala jsem volně dýchat city a otevřela mé zranitelné já. V hlavě mě předají myšlenky a množí se jedna za druhou. Tak silné a citlivé myšlenky nenechávám proudit každý den. Nechala jsem mé druhé já uzamčené ve mně a pustila první. Zajímavé, jak mé city a zranitelnost tak rychle vypluly ven. Cítím úlevu, ovšem ta úleva trvá chvílku, než mně zasype úzkost. Úzkost z toho, jak myslím na věci tak nehumánní, které se dějí. Zlost, hrubost, vraždy, týrání. Proč lidi umírají pro bohatství anebo hůř pro bohatství a blahobyt těch druhých? Je to otázka omýlená stokrát dokola, ale proč jsme tak bezmocní a zároveň jediní, kdo tomu může pomoci anebo už ani pomoci nelze? Učili nás odmalička, že existuje zlo a dobro, ale málokdy nás učili, že zlo zůstane nepotrestané.

Žiju ve světě, kde lásku předčila mince, žiju ve světě, kde se láska stala ohroženou. Láska a cit jsou ohroženým druhem, holá pravda, ale i pravdě je zima. V době, kdy internet nahradil hlas a smích vytvořený dvojtečkou a závorkou, je zima jako na Severním Pólu.

Oděvní branži beru jako povrchní záležitost, kde pokud nemáte dostatek financí, nejste komerčně super divní anebo nemáte nadání být servilní, jste ti, co se jen snaží. Patřím mezi snaživce, poněvadž tučné konto nevlastním, servilní nikdy nebudu a záměrně zvláštní? Herečka nejsem. Ovšem bez své práce a zájmu bych byla polovičnicka. Říkám si, jak člověk s takovými humanitními a morálními zásadami dělá a miluje něco, co se mu tak přičí. Láska je láska. Tato láska mě nikdy neopustí a bude mi věrná. Cítím v tom jistotu. Když mě milovaná osoba opustí, tak to mé, mě navždy zůstane a budu to já. Slza by mi spadla, kdybych to s nikým nemohla sdílet. Sdílet radost, rozpory, úspěchy ale také pády. Kdo by mi podal záchranné lano? Mí příbuzní asi ano, ale pevnější je, když je pletené dvojitě. Tenké lano se utrhne, se silným se dostane na vrchol.

Čechomor-Místečko

Na hřbitově za stěnou
tam mi postel ustelou.
Místo peřin prachových
dají třísek jedlových.

Místo vrchní peřiny
nasypou na vrch hlíny.
Přátelé se rozejdou
a mě tady zahrabou.

Zahrabou mě do jámy
mezi červy a žáby.
Zvony budou pěkně hrát
a já budu tvrdě spát.

Kdyby hráli sto hodin
už se nikdy nevzbudím.
Kdyby hráli dvě stě let
už nepříjdu na ten svět.

2 ROCK'N'ROLL

2.1 Vznik a předchůdci rock'n'rollu

Existuje bezpočet různých verzí a teorií o zrodu rock'n'rollu a v každé z těchto variant nalezneme kousek pravdy či alespoň akceptovatelné údaje blízké skutečným událostem. I z toho důvodu nelze přiřadit otcovství žánru jedné konkrétní osobě a rovněž tak nelze definovat naprosto přesný časový údaj okamžiku vzniku rocku. Objektivně lze **polovinu padesátých let** označit jako dobu vzniku rock'n'rollu. Bylo to mezi lety 1954 a 1956 v USA, kdy se celá řada muzikantů pohybovala po linii oddělující ne dva, nýbrž tři rozličné hudební žánry-pop, rhythm'n'blues a country. Byli to jak bílí, tak černí hudebníci.[1]

Tehdejší mladá generace nebyla o tolik jiná než ta dnešní. Nechtěli se podobat svým rodičům, dospět, obléknout košili a kravatu, chodit každý den do práce a z práce. Poté založit rodinu a být jen zodpovědným. Toužili mít své vlastní symboly. Chtěli být opravdu „mladí“. Tím se myslí mít lásku, sex, zábavu a konzumní život, což byly další výjimečné novinky doby. Hudba byla život. Na seznámení stačilo: tričko, džíny a hudba. **Ray Charles** byl hrdinou oné doby, hovořil novým jazyk mládeže, představoval rhythm'n'blues, která se hrála v mnoha radiích. Mladí při ní tancovali na večírcích, umožňovalo jim seznámení s jinými lidmi a hlavně s opačným pohlavím. Rock around the clock - nejproslulejší hit roku 1950 a autorem je **Bill Halley**. I přesto, že Bill je více jak 30 let po své smrti, jeho song je nesmrtelný. Oficiální název rock'n'roll vymyslel **Alan Freed**, který v té době působil jako velmi známý diskžokej. Do rock'n'rollu zařadil všechny, kdo natáčeli ty správné nahrávky. Mezi ně patřili Little Richard, Jerry Lee Lewis, Buddy Holly a samozřejmě **Chuck Berry**. Do síně před rockové éry patřil i známý **Johnny Cash** se svými texty o pravdivém životě v Americe. Tento klasik-samouk patřil jak do rockové, tak country síně slávy. Ovšem titulem „otec“, či spíše „král“ byl **Elvis Aarona Presley** z Tennessee. Podařilo se mu jako nikomu jinému učinit rock'n'roll významným a ukázat cestu ostatní. V období mezi lety 1954 a 1958 vzplál rock'n'roll neobyčejnou energií a celé generace bavičů poslal rovnou do domova důchodců.

Spojené státy nahradila temnější a deštivější Británie. Rájem už nebyl Hollywood či New York, ale anglický přístav Liverpool, kde čtyři mladíci založili nejpozoruhodnější hudební

skupinu dvacátého století: legendární **The Beatles** (1960). Světová hudba se nenávratně změnila, když na scénu přišla „Báječná čtyřka“. Od roku 1962 až do současnosti se jim podařilo pod svou standartou spojit všechnu mládež na celém světě a vytvořit kulturní a generační propast, kterou se nikdy nepodařilo překlenout. Stáli u zrodu beatu a spolu s Bobem Dylanem je můžeme označit za jakési praotce rockové muziky, jak ji vnímáme dnes.[2] (John Winston Lennon, James Paul McCartney, Ringo Starr, George Harrison)

2.2 Vývoj a plodnost šedesátých let

Právě 60. léta jsou ta nejplodnější pro vývoj v hudebníku, ale také mnoha úmrtí jich samotným. Převážnou roli v tom hrály drogy, alkohol, policie, s tím související politici a vůbec život těchto slavných jmen. „Nechte mě zemřít, dřív než zestárnu.“ (The Who: My generation).

Kytara, hlas - básník tak může popsat **Boba Dylena** (Minnesota, USA). Pozvedl americkou folkovou hudbu z popela ke stylu modernímu, ze kterého se nakonec stal moderní rock. V uměleckém životě žádného jiného současného hudebníka nehrají texty takovou roli jako právě v písních Boba, a proto v roce 2008 byly jeho lyrické texty oceněny Pulitzerovou cenou.

Na mnohem revolučnější cestu než byli například Beatles, se vydala kapela **Rolling Stones** (1962, Londýn, Velké Británie).

Podpořili afroamerickou hudbu - nižší vrstvy, která do té doby stála stranou bílé majoritní společnosti, a která právě na tuto společnost zaútočila kritickými texty - kompilátem blues a rocku. [3]

Zakládajícím členem Rolling Stones byl kytarista Brian Jones, který roku 1969 zemřel z neobjasněných důvodů. Bylo mu 27 let. Kapela byla také roku 1967 zatčena vládou Velké Británie, jež brala Rolling Stones za jakousi hrozbu. V podstatě šlo o to, že vláda chtěla zavést akce proti nekonvenčnímu chování mládeže, ovšem kapela byla pro mládež velkým vzorem, tudíž vláda zaútočila přímo na symbol mládeže. I přes své krize kapela stále řadí na světových podiích dodnes (Mick Jagger, Keith Richards, Ron Wood, Charlie Watts).

Také nesmíme opomenout **The Who**, Donovan, The Kind nebo The Beach Boys, ti také mluvili stejným jazykem, a to jazykem rockové mládeže na obou stranách Atlantiku. Obzvlášť The Who, která velmi konkurovala Beatles.

Jim Morrison s **The Doors** (1965, Kalifornie, USA) na to měl brzy zpívat text „Chceme celý svět a chceme jej hned“, čímž jednou a provždy otevřeli bránu absolutní utopie.

V šedesátých letech byl Jim mimo svou dobu. V něčem byl pozadu, ale v něčem také svou éru předstihl. Věřil tomu, že slova přinášejí svobodu a poezie „otevřít všechny dveře“. [4] (Jim Morrison, Robby Krieger, John Densmore, Ray Manzarek)

Wind of change: Větr změny. **Scorpions** (1965, Hannover, Německo) bude asi navždy spojován s jejich největší rockovou baladou, která zanechala stopy v každé duši, která ji kdy slyšela a nemusela být jejich příznivcem. Ovšem tato kapela není čistě jen baladickou, ale i hardrockovou a to převážně od roku 2004, kdy kapela začala smýšlet o tvrdším zvuku (Klaus Meine, Rudolf Schenker, Matthias Pawel Maciwoda, James Kottak).

Svět psychedelických zvuků - tak jde krátkými slovy popsat **Pink Floyd** (1965, Cambridge, Velká Británie). Měli ohromující show a nejprodávanější desky, také roku 1979 uvedli rockovou operu The Wall, jež byla chválená i kritiky a dostala se na první příčky nejprodávanějších alb v USA. Jako většina kapel, tak ani tuto neopustilo úmrtí jednoho ze členů a to roku 2006 Syd Barrett, na jehož místo přichází David Gilmour. Roku 2005 měli vystoupení v Londýně a to za podpory organizátora Live 8. (Richard Wright, Nick Mason, David Gilmour, Roger Waters).

Hlasitě se bouřila proti přízřivosti a svazujícím společenským pravidlům. Vytouženou svobodu nacházela v hnutí hippies, které zpěvačku s chraplavým hlasem oslavovala jako královnu blues rocku. [5] **Janis Lyn Joplin** (Kalifornie, USA) přitom zůstává po celý život v zajetí příliš nízkého sebevědomí a nachází útěchu v drogách, které ovšem nemají dlouhé trvání. Tak jako její hudební kolega Jim Morrison se ani ona nedožije svých 28 let a umírá roku 1970. Fanoušci si do teď zpívají „Cry baby.“

Nevíme proč, ovšem je tomu tak, že jak Jim Morrison, Janis Joplin, Brian Jones tak i **Jimi Hendrix** zemřeli ve věku 27 let. Tento spolek zesnulých umělců nazýváme Club 27, ale již zmiňovaná jména nejsou ta poslední, o kterých jsme mluvili.

Jimi Hendrix výrazně ovlivnil techniku hry na kytaru a mnoho hudebníků zkoušelo jeho způsob hry alespoň napodobit. Ovšem nedařilo se napodobit tóny plné vášně a nezaměnitelnou charakteristiku zvuku.

Stačily mu pouhé tři roky na to, aby vyzdvihl rock do popředí zájmů a na vyšší úroveň.

Tento pestrobarevný a mnohotvárný svět rocku šedesátých let připomínal scénu se stovkami kapel uhánějících po svých dálnicích s různými soundy a myšlenkami. [6]

V září 1968 proběhlo ve Skandinávii krátké turné, kde hudebníci vystupovali ještě jako New Yardbirds. Posléze se přejmenovali na **Led Zeppelin** (1968, Londýn, Velká Británie). Tito archandělé hard rocku odmítali účast v televizních programech a to jako jediná kapela. Duchem kapely byl převážně Jimmi Page (kytara), ale také Robert Plan (zpěv). Tato kapela také zažila velké ztráty a krušné chvíle ve své kariéře, ale ještě roku 2007 vystoupila v londýnské O2 aréně, kde sklídila obrovský potlesk s velkým řevem fanoušků (Robert Plan, Jimmi Page, John Paul, Jason Bonham-syn zesnulého hudebníka LD Johna Bonhama).

V celé hudební historii snad neexistuje kapela, ve které by se za dobu jejího působení vystřídal tolik tváří jako v **Deep Purple** (1968, Londýn, Velká Británie). Fanoušci rozdělují jejich éru na Mark 1, Mark 2 až pořadové číslo 8. Navzdory tomu Deep Purple zůstali věrní svému stylu a neúnavně koncertují dodnes. I když jsou všeobecně považováni za průkopníky heavy metalu, Deep Purple nikdy nebyli typickou skupinou toho žánru, ať již z pohledu mimořádného talentu jednotlivých členů, tak i vzhledem k tématům jejich hudby. Také se řadila do art rockového žánru, ve kterém byly hvězdy jako Yes či Genesis.[7] (Ian Gillan, Steve Morese, Airey, Ian Paice, Roger Glover)

Králové temnot a králové heavy metalu. **Black Sabbath** (1969, Birmingham, Velká Británie) začínali jako mladí rockeři, kteří chtěli šokovat své publikum se svým šíleným zpěvákem démonického hlasu Ozzym Johnem Ozbournem. Na začátku sedmdesátých let kapela zaznamenala doslova raketový vzestup, ale ten jim kromě slávy také přinesl řadu problémů. Tato skupina se přímo topila v drogách a alkoholu. Nebylo to, ovšem jediné úskalí, kterým skupina procházela. Problémy s financemi za prodej desek, mnohokrát byli špatně odsuzováni za satanismus a podobné nesmysly. Byla to prostě paranoia. „Paranoid“ - tato píseň roku 1970 skupinu vyzdvihla do světa hudby. Byl to jejich styl šokovat lidi, jako ve známém hororu Black Sabbath, podle něhož se skupina jmenovala. Roku 1979 Ozzyho vyhodili z kapely za nadměrnou míru užívání drog. Skupině se pak moc nedařilo, aspoň ne tak, jako sólově zpívajícími Ozzymu. Nebyť jeho ženy Sharon, tak by slavná ikona heavy metalu nejspíš nežila, i když víme, že Ozzy z lékařského hlediska by byl po smrti mnohem dříve. Proto chtějí vědci po jeho smrti zkoumat Ozzyho mozek. Nevysvětlitelný úkaz. Po dobu třiceti let i více nebyl snad střízlivý. Jeho jídelníček obsahoval prášky, alkohol, koks a kdo ví, co ještě. I když kapela celkově nefungovala, tak potěšila fanoušky, že roku 1997 spolu všichni vystoupili na Ozzfestu, který Ozzy spolu s ženou Sharon pořádají každý rok

(John „Ozzy“ Osbourne, Anthony „Tony“ Iommi, Terence „Geezer“ Butler, William „Bill“ Ward).

Obr. Black Sabbath

Blížíme se ke konci 60 let a ještě mnoho hudebníků a skupin by stálo za drobné nahlédnutí. Ovšem i to nevelké nahlédnutí by nás stálo ne málo stránek, i když jednoho přece ještě musíme uvést a to člověka s mimozemským vzhledem - **Davidu Bowieho** (Londýn, Velká Británie).

Obr. David Bowie

S Bowiem skončila klasická éra rocku. Objevil se v době, kdy historický rock již ztrácel svou motivaci i otce zakladatele. Dorazil ve správný čas, kdy ještě stihl shromáždit zbytky žánru, jenž překotně měnil svou tvář, a naroubovat na něj svou představu budoucnosti. [8]

15. srpen roku 1969, to je začátek největšího a klíčového festivalu v období rocku - **Woodstock**. Konal se ve stejnojmenném městečku ve Spojených státech. Na tomto festivalu byly hlavně zastoupeny květinové děti“ hippies“. Woodstock je poselství, Woodstock je náboženství. Tento festival můžete navštívit i dnes. Ovšem, zda tam zažijete stejnou atmosféru jako v šedesátémdevátem, to nelze tvrdit.

2.3 Rock po roce 1970

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let vznikalo v rockové muzice mnoho podžánrů jako je: glam rock, heavy metal, hard core, soft rock, progresivní rock, blues rock, jazz fusion, punk rock anebo folkrock. Můžeme říci, že z velké části moderní hudby je právě progresivní rock ten, který vyžaduje moderní techniku a zvuky. Značná část soudobé hudby za mnohé vděčí právě Brianu Enovi, který je velkou inspirací rockové scény například pro Talking Heads, Devo a zejména U2. Ovšem progresivní rock je v těchto létech jen v závěji. Velkého aplausu se dostalo punku a punkrocku, kdy křičící zpěváci v roztrhaných šatech a v uších se spínacími špendlíky přeřvali všechny podžánry. Tato subkultura vznikla v Anglii jako provokace a odpor k válce a konvenci. Punk vycházel ze subkultury skinhead - dělnická třída nosící těžké boty a ze subkultury glam, která si zakládá na šokujícím vzhledu. Prvními představiteli byli **The Ramones** se skladbou “ Blitzkrieg Bop“. Byl to doslova odstřel na měsíc. Krátké, ale nabitě songy lidi nikdy neslyšeli. A proto není divu, že The Ramones inspirovali skupiny jako je The Clash nebo legendární **Sex Pistols** (1975, Londýn, Velká Británie). Sex Pistols dělali všechno, aby je lidé nenáviděli - a právě proto si je posluchači zamilovali. Oni se nepovažovali za punkery, přesto se stali typickými představiteli tohoto žánru. Čišeli přímo nihilismem. Mezi jejich velké příznavce patřila světová rebelská návrhářka Vivien Westwoodová a její manžel Malcolmem McLarenem. Žádné skupině se nepodařilo získat za tak krátkou dobu takového hudebního postavení. Vydali pouze jedno album a to předčilo vše. Roku 1979 přišlo tragické úmrtí Sida Viciouse. Po té, co byl nalezen vedle své probodnuté přítelkyně, si za nedlouho píchl „zlatou“

dávku. Sex Pistols byli v roce 2006 uvedeni do rock'n'rollové síně slávy (Johnny Lydon „Rotten“, Steve Jones, Glen Matlock, Paul Cook).

Unikátní skupinou, jež dodnes hraje v původní sestavě je **Aerosmith** (1970, Boston, Massachusetts, USA). Svě rockově laděné romantické skladby hází před fanoušky jako na běžícím pásmu a fanyanky se roztékají při pohledu na Stevena Tylera, který svým vzhledem připomíná oboupohlavní stvoření. Tyler i mimo podium působí poněkud podivínsky, ale stejně jako Mick Jagger se stal velkým sexsymbolem (Steven Tyler, Joe Perry, Tom Hamilton, Brad Whitford, Joey Kramer).

Hudba skupiny **Queen** (1970, Londýn, Velká Británie) je pořád živá i bez Freddieho Mercuryho, největšího showmana všech dob, který roku 1991 zemřel na AIDS. Jejich písničky neustále zní, jak na divadelních prknech, tak i na koncertech. Queeni byli výjimeční hlavně v tom, že všichni čtyři členové oplývali talentem na skládání hudby. Nebyl tu jeden, který by skládal, ale všichni čtyři. V roce 2008 vydali nové album *Cosmos rocks*, ale už bez Freddieho (Freddie Mercury, Brian May, Roger Taylor, John Deacon).

Byl kulturním atašé prezidenta Václava Havla, chtěl se stát prezidentem USA - **Frank Zappa** (1973, Kalifornie, USA) vynikající hudebník, kytarista a filozof. Oplýval obrovským charismatem a výrazným politickým přehledem. Frank vždy odmítal drogy a alkohol, což je u rockového hudebníka obzvlášť zajímavé. Žil jen hudbou. Ve svých 52 letech, roku 1993 zemřel na rakovinu prostaty. Na jeho počest jsou pojmenovány dva asteroidy, a také mu byla odhalena bronzová busta v Litvě.

Strhující taneční show a výrazné líčení - to je skupina **Kiss** (1973, New York, USA). Vyvolali mezi lidmi doslova bouři. Na koncertech baskytarista chrlil krev a předváděl různé až cirkusové kousky. Fanoušci byli zavedeni na planetu Rock. Také jsou považováni za průkopníky podnikání v populární hudbě. Rychle pochopili, jak důležitou roli hraje při prodeji desek propagace-postavičky „Kissáku“, trička, ba dokonce toaletní papír s jejich potiskem. Ovšem drsný melodický rock se stal vzorem pro mnoho dalších rockových skupin (Paul Starchild, Gene Simmons, Ace Frehley, Peter Criss).

Obr. Kiss : Paul Stanley

Metalománie rovná se **Metallica** (1981, Los Angeles, Kalifornie, USA). Tehdejší ještě mladí teenageři si oblékali džíny a nechali si narůst velmi dlouhé vlasy. Hlavně dlouhé vlasy se staly pro ně typickým symbolem. Tato skupina dosáhla mimořádného úspěchu s drsnými kytarovými riffy a úžasným hlasem Jamese Hetfielda. Jejich píseň Nothign else matters se stala hymnou metalových nadšenců. Byly doby, kdy Metallica zklamala fanoušky zjemněním a zpomalením písní, ale jak se ukázalo, nebyl to tak špatný nápad. Pronikavé písně, které vás přiměly se zamyslet nad tímto prapodivným světem. Metallica nás také nedávno navštívila a to 7. května 2012 v Praze. Účastí se mohli pyšnit – vítalo je tu až 30 000 tisíc nadšenců. (James Hetfield, Kirk Hammett, Robert Trujillo, Lars Ulrich).

Také **Red Hot Chili Peppers** (1983, Los Angeles, Kalifornie, USA) díky své skvělé pověsti na koncertech rozjásají fanoušky i po 25 letech. Ale skupina svou kariéru rozjela klidnou baladou Under the bridge , ale pak dali posluchačům pořádnou dávku rocku, funku a rapu - mladíci hrající na podíích s ponožkou na penisu, proslulými avantýrami Anthonyho Kiedise a především, tato proměnlivá čtyřka měla velké zkušenosti s drogami, jak už to v rockovém světě často bývá. Stejně tak jako u mnohých kapel, tak i u této se stalo, že dro-

gy měly vliv na některé členy kapely, kteří tu už mezi námi nejsou - Hillel Slovak (Anthony Kiedis, Michael „Flea“ Balzary, Jack Irons, Chad Smith).

Legendární **Nirvana** (1987, Aberdeen, Washington, USA). Snad všichni ví, že Kurt Cobain byl velmi citlivou duší milující poezii. Jejich skladby byly vždy upřímné a bez kompromisů. Velkým vzorem pro Nirvanu byla skupina Led Zeppelin. Svůj hold jim vzdali v písni Aero Zeppelin. Obdivovali však i jiné velikány. Velkou podporu našel Kurt ve zpěvákovi z R.E.M. Michaelovi Stipovi, ale jak víme, tak ten mu jeho přesvědčení o smrti nevymluvil. K elitní skupině nahrávek patří deska Nevermind. *“ Lepší shořet než vyhasnout. “* poslední Kurtova slova (Kurt Cobain zemřel 8.4 1994, Krist Novoselic, Dave Grohl, Chad Channing, Jason Everman).

Dobyli Ameriku nezatíženým bytím i hlubokým smutkem. Řeč je o velmi populárních **Coldplay** (1996, Londýn, Velká Británie).

Zpěvákovi Chrisu Martinovi může leckterá hvězda populární hudby závidět. Geniální hlas s charismatickým témbrem v doprovodu melodické hudby je poznávacím znakem skupiny. Na jedinečném hudebním projevu se nepodílí pouze Chris, ale i ostatní tři členové skupiny: John Buckland, Will Champion a Guy Berryman. [9]

Je ještě mnoho kapel, které dělají rock rockem, ale tady jsme si uvedli ty nejvýznamnější, které vysoce ovlivnili a stále ovlivňují rockovou scénu. Dali světu velký přínos jak muzice a image, tak i svým představováním dokonalých zjevů.

2.4 Dnešní rock, rocková móda a její návrháři

Rockové hvězdy již nemají drsný výraz dávných časů. Jsou to popové hvězdy jako Robbie Williams nebo rappeři balancující mezi divokou a dobráčkou povahou jako Eminem. Pro oba typy je rockový svět jen vzdálený odkaz. Bedlivý pohled na rock dneška, jak jsme jej vnímali ve dvacátém století, prakticky vymizel. Ale uhlíky stále doutnají, protože rock ve skutečnosti nikdy nezemře. Pokaždé, když se zdá, že mizí, opět vstane z popela, každé, když je prohlášen za mrtvého, jej opět někdo oživí. Je to proto, že na scénu života každé vystoupí nová generace, popadne kytaru, zapojí ji do zesilovače, hrábne do strun a vybrnkává život do snů a přízraků, které nikdo jiný nemůže vyjádřit. [10]

Vše začalo od Elvise, tady vzniká nebojácný styl rockerů, který posléze následují skupiny Rolling Stones, která určovala rebelii mladé generace. Máme tady také skupiny Beatles,

kteřá se oblékáním podobala mods, nosila perfektní obleky. Když překročíme k tvrdším stylům jako je heavy metal a Black Sabbath, tak víme, že pro tyto mladíky ze špinavého města Birmingham je typickým doplňkem krucifix anebo Ozzy, jenž nosil na krku kohoutek od umyvadla. Byli to páni temnot, to byla jejich image. Rob Halford ze skupiny **Judas Priest** změnil celkovou image kapely a nejen to, změnil styl oblékání v heavy metalu a to častými návštěvami sexshopu. Kožené nýťované návleky, doplňky, pouta a mnoho dalších neobvyklých oblečků.

Rockerům nesmělo chybět chuligánské tetování, kožené bundy, které mohli mít western nádech se štrápci, džíny, kovové doplňky jako jsou náušnice, prstýnky, náramky. Také černé brýle, aby jim nebylo vidět do očí. Každý ale měl svůj individuální styl. Kdo by mohl být více sexy než rocker?

Rockových nadšenců je plný svět, jsou tu pro ně převážně hudební festivaly, na kterých se prochází tisíce lidí všemožných zjevů – od rockového až po hippies vzhledu. Dnes je to všemožný mišmaš, ale i tato doba si žádá nová a nová zjevení. Málo kdo v dnešní době rozezná styl mods od rockera nebo punkáče. **Syrového punkera** potkáte zřídka - oblečeného do roztrhaných kostkovaných kalhot, všemožných vetešnických doplňků, s círem na hlavě a bundou s nášivkami vulgárních nápisů. Dnes je to vše slabý odvar proti předešlé generaci buřičů. Ale doba si žádá své. Kariéra a práce se stala na prvním místě, a proto se mnozí rockeři vzdali svých priorit a popřeli vyznání svého náboženství, takže vlastně rockery už nejsou! Takže pojďme ctít ty, kdo neustále nosí v duši slovo Rock'n'roll.

Rocková móda je pozastavena a málo se vyvíjí oproti jiným stylům. Ve většině rockových obchodech nevidíme nic nového, než černá trika s brakovým potiskem lebek. Těžké boty „glády“ či martens, které svůj vzhled změnili jen v nevkusných potiscích. Kalhoty, které mají na nohavicích šlehající plameny, náramky s ostny, které už dávno ztratily své kouzlo a klasické nýty, jsou snad na všech kusech doplňků, nic nového nepřišlo do povědomí lidí. Mnozí návrháři se snaží dát jiný - nový pohled na tento styl, ale zejména čeští obyvatelé nejsou přizpůsobení na nové věci. Jejich kořeny jsou zapuštěny, ale pozor nová mladá generace 21. století to může změnit.

Rockoví návrháři

Musíme začít nejvlivnější návrhářkou a to **Vivienne Westwoodovou**, která byla sice punkovní, ale dala mnohé tvrdšímu stylu oblékání spolu s manželem Malconem McLarenem.

Z jejich modelů sálá nespokojenost, zvrácenost, sexualita. Byla to ona, kdo dal punkerům vzhled.

Vivienne Westwood rozpoznala, že některé otázky jsou sice pokládány, ale odpovědi na ně se neustále mění. Co je ženskost? Co je sexy? Co znamená být silná? Ve snaze pochopit sexualitu tak, jak existovala v minulosti, ji interpretuje tak, jak ji lze dnes nejlépe vyjádřit.[11]

Obr. Vivienne Westwood (podzimní kolekce 1991)

Marc Jacobs – tento slavný návrhář a ředitel domu Louis Vuitton se proslavil roku 1993 kolekcí zvanou „grunge“ rocková kolekce, která šokovala včetně Nirvany a Pearl Jam. Styl grunge popírá veškeré zkrášlování, vyumělkovanost. Typickými rysy jsou vytahané svetry, špatně kombinované kusy oblečení, kárové košile, vojenské kanady, dlouhé vlasy. Kurt Cobain spolu s manželkou Courtney Love se stali hlavními představiteli grunge.

Paris Fashion Week 2009/2010 to byl rok pro rock. **Yves Saint Laurent** předvedl kolekci převážně z kožených materiálů a propagoval netradiční střihy.

Futuristickými koženými modely se na Weeku prezentoval **Marcel Marengiu**, který perfektně ovládá krejčovské řemeslo.

Dalším, kdo se předvedl, byla rockově křičící **Barbara Bui**, které nechyběly kožené modely se střapci, netradiční motivy a potisky.

Na Milan Fashion Week 2011 uchvátil hadí kůží **Roberto Cavalli**, s použitím hladkého sametu a kožešiny. Modely měly převážně metalické barvy: černé, tmavě modré, tmavě tvídové šedé, ale také béžové. Robertova značka se jmenuje Just Cavalli.

Další rockově smýšlející osobou je **Piere Balmain**, který roku 2009 přivedl modelky na molo se špičatými rameny, světlými a stříbrnými džínsy, ale kromě sak se špičatými rameny se objevila i saka s uniformním prvkem.

Je mnoho návrhářů, kteří se dotkli rock'n'rollového stylu anebo kteří chtěli šokovat diváky. Vždy velkolepou podívanou předváděl s dramatickým nástupem fenomenální **Alexander McQueen**, který má ve znaku lebku.

3 FOLKLOR A TRADICE

3.1 Co znamenají tradice a folklor

Folklor je projev lidové kultury. Každá země má svůj folklor a své tradice. My se především budeme zabývat folklorem v České republice, speciálně na Moravě či na Slovácku. Folklor a tradice jsou kořeny od našich předků a my se je snažíme uctít svátky, jakými jsou Vánoce, Velikonoce, Masopust neboli fašank, Hody, Jízda králů, Slavnosti vína. Ovšem nejvíce o udržování tradic a zvyklostí se starají folklorní soubory.

Folklor a tradice hrají v našem životě značnou část, je to projev úcty našim předkům. Nesmíme zapomínat, odkud jsme a co můžeme předat našim potomkům a mladé generaci. Naši předkové byli velmi zruční, co se týče prací okolo celého jejich života. Dnes si málokdo umí sám pomlet mouku nebo vytvořit kus oděvu, na kterém jsou vidět hodiny a i týdny práce. Dnes si zajdete do obchodu a jednoduše si to koupíte. Je velmi obdivuhodné jejich prosté, ale zároveň těžké žití. Zanechali zde velké kulturní dědictví. Folklor se projevuje nejen ve stylu života a v nářečí, ale také v umění jako je malířství, architektura, rukodělné výrobky, textilie, oblékání, hudba, gastronomie.

Především **lidové písně** jsou pýchou celého folklorního světa. Písně jsou velmi pravdivé vyprávějící o lásce a o všedním životě. Tyto písně mnohdy nesou i sexuální podtext.

Perina má čtyry rožky, pod perinů čtyry nožky
Ej javor ,javor,javor zelený, milej pod okénkem saděný

Rád ťa vidím oblečenů, eště račej vyslečenů
Ej javor, javor, javor zelený, milej pod okénkem saděný

Cukor jedla, kávu pila, aby byla pěkná bíla
Ej javor, javor,javor zelený milej pod okénkem saděný.

Lidové a folklorní tradice neměly takové ohlasy v dobách posledního režimu jako v dnešní době. Turisté z celé České republiky se přijíždí podívat na velkolepou slavnost buď Hodů, Jízdy králů anebo Slavností vína. Hody s právem a Jízda králů bývají v každé vesnici jindy. Některé vesnice již tuto tradici nemají. Nejznámějšími městy na Moravě, které pořádají

Jízdu králů, jsou Kunovice a hlavně Vlčnov. My se zaměříme především na Kunovice u Uherského Hradiště.

Jízda králů v Kunovicích

Jde o obyčej patrně předkřesťanského původu. V křesťanské chronologii jde o svátek svatodušní, tradičně pořádaný na svatodušní pondělí. V současnosti se přenáší termín jízdy králů do dnů pracovního volna. První písemná zmínka o konání této slavnosti v Kunovicích je z roku 1892. Již v roce 1771 je doložena její obdoba při příležitosti návštěvě císaře Josefa II. na kunovické faře a jeho následného doprovodu do Uherského Hradiště. [12]

Tato tradice nebyla zdaleka pravidelností, jednou byla zastavena kvůli režimu - válce na 24 let.

Během celé slavnosti rodiče krále hostí celou vesnici. Takže usuzujeme, že být králem není levná záležitost jak pro rodiče, tak i pro celou obec, jenž také pomáhá při celé slavnosti.

Hody s právem

Hody s právem je svátek hojnosti a díkuvzdání za úrodu. Pořádají se většinou na podzim, kdy skončí žně. Ovšem v některých vesnicích bývají hody i v létě anebo v zimním období. V mnoha obcích se termín hodů také vztahuje ke dni konsekrace - posvěcení, požehnání farního kostela. Může se také pojít k svátku některého z patronů, jemuž je kostel zasvěcen. Hody vede takzvaná omladina, což je hodová chasa. Hodová chasa si zvolí opět na celý rok své vůdce - stárka a stárku.

V Kunovicích je pět hodových funkcionářů - podstárek, mladší stárek, mladší stárka, starší stárek, starší stárka. Během hodového odpoledne vychází průvod pro stárky a jejich partnerky a nakonec zamíří k radnici. Tam starosta po požádání udělí chase právo pořádat hody a stanoví pravidla - regult, které musí chasa o hodech dodržovat. Právo má i svoji symbolickou podobu a chasa je musí po celou dobu hodů chránit. K hodovým zvyklostem patří i dopolední slavnostní bohoslužba a večerní hodová zábava.

Při hodové občůzce v Kunovicích je zvykem, že jsou rodiče stárků žádáni, aby povolili své dceři či synovi přijmout tak důležitou funkci. [13]

Celá obec se veselí, hodují a tancují. Také ale musíme zdůraznit velké přípravy, které slavnosti předcházejí. Hoši z chasy musí jet do blízkého lesa na chvojí, kde nasekají a dovezou

na vozu se zapřáhnutým koněm jehličnaté stromy a haluzky. Děvčata zase tvoří papírové růžičky, kterými pak zdobí stromy před domem stárky či stárka, ale také kostel, úřad a kulturní dům. Hodová chasa zve místní lidi i přespolní na Zapalování hodů. Je to zábava před celou slavností, aby lidé z okolních vesnic věděli, že zde budou v dané obci hody.

Po hodech probíhají také tzv. Dozvuky, kdy se opět celá chasa sejde a povypráví si zážitky z celé slavnosti.

Obr. Hody v Kunovicích

Masopust neboli fašank

Masopust bývá z pravidla od Tří králů do Popeleční středy, která se obměňuje rok co rok mezi březnem a únorem. Masopust je období hojnosti a slavnosti než přijde Popeleční středa. Velké hodování je zde hlavně zabíjení prasete neboli zabíjačka. Ze sladkého se pečou převážně smažené koblížky a také milosti. Milosti jsou též smažená laskomina posypaná cukrem.

Součástí oslavy je průvod masek po vesnici s muzikou. Do košíků se sbírá kořalka, vejce, slanina a koblíhy, kde se později na večerní zábavě z vajec a slaniny udělá omeleta. Chasa si také připravuje na večerní zábavu scénky a nakonec pochovávají basu. Pochování basy je proto, že se chystá doba půstu a po tu dobu, což je čtyřicet dní, se nesmí veselit.

Tradice se v každé obci liší. Průvod mnoha krojů a různých zvyků můžete vidět vždy na **Slavnostech vína** v Uherském Hradišti. Velkolepá slavnost s obrovským průvodem se koná vždy začátkem září.

3.2 Kroje

Každá obec se trochu liší zvyky či způsobem života a s oblékáním je to také tak. V některých obcích je kroj chudší a v některých překypuje hojností. Vše dříve záleželo na bohatosti kraje. Kroj patří mezi velké dědictví našich předků. Je to až umělecké dílo, které není lehké vytvořit. Práce na jednom kroji může trvat půl roku i více. Velice obtížné ruční vyšívání a šití dělá tento oděv unikátním a velmi nákladným. V dnešní době nás pořízení jednoho takového kroje přijde zhruba na padesát tisíc korun, a proto je nutné dbát na jeho údržbu. Pokud vlastníte doma tento kroj, vlastníte jedno kulturní dědictví.

Oděv slavnostní se lišil od všedního. Slavnostní kroj se nosil do kostela, vždy v neděli nebo na různé svátky či slavnosti, ale také na večerní posezení u muziky. Ten už mohl být trochu skromnější. Všední kroj neboli pracovní se nosil ve všední dny na pole.

Některé vesnice nosí stejný typ kroje jako ve vesnici opodál. Je to tím, že spadali pod tu větší obec anebo si kroj oblíbili. Například kunovský kroj je nošen i v dalších čtyřech menších vesnicích. Naopak vlčnovský kroj se nosí pouze ve Vlčnově, protože je nákladnější a překypuje hojností.

Základem každého ženského kroje je **fěrtůšek**, košile a **kordula**. Vyznačuje se zejména širokou sukni a také většími rukávy různého typu: válcovité, baňaté, lomené, vrapené. Šátek na hlavě se nenosí všude, někde se nosí obřadní věneček, čepce.

Šátky se vážou na turecký způsob anebo velmi ojedinělým vázáním na záušnice s lelíkem, který je nošen ke kunovskému kroji. Na nohou se se nosí většinou černé holínky s mírným zdobením, šněrovací boty pod kolena, kordovánky, polobotky, krpce.

Kunovský současný kroj

Hlavním specifikem u mužského kroje z Kunovic je velmi jemné *šňůrování* úzkou jasně modrou hasarovou sutaškou a tresou na kalhotách - nohavicích, do jejichž poklopce muži vkládají červený vlněný šátek merínek. Vesty korduly jsou zdobeny červeným kamrholo-

vým třepením, kterému se říká kytky. Košile dudovice je šitá z modřeného šifonového plátna s organtýnovými vycpávkami dudkami uvnitř nadutých rukávů. Nejstarší pokrývkou hlavy byly v této oblasti beranice z vydří kožešiny, které byly nahrazeny dnešními černými beránkovými astrygánkami, na nichž svobodní nosí voničku a dvě kohoutí péra a ženatí jen snítku zeleně. Pro mužský a ženský kroj z Kunovic je charakteristické červenočerné vyšívání na jemný výřez.

Ženský kroj z Kunovic se vyznačuje velmi starobylým a ojedinělým úvazem šátku na záušnice s lelíkem, copánkem nad čelem kolem hlavy. Starší atlasové, dnes brokátové vestičky - kordulky, jsou vždy kolem výstřihu lemované zelenou stuhou a jsou obdobně jako mužské postaru zajímavě cifrovány a zdobeny červeným třepením kytek. Pod nimi dívky nosí starobylou spodní košili - rubáš, který vyčnívá asi jeden centimetr. Rukávce mají specifické rovné válcovité rukávky, které jsou vypodloženy kartónovými vycpávkami dudkami. Za nejparádnější přední sukni dívek je dnes považován fěrtůšek z ornátu, u starších žen z atlasu či brokátu.[14]

Obr. Příprava na hody v Památném domku v Kunovicích

3.3 Návrháři inspirující se folklorem

Pro mnohé návrháře je velkou inspirací folklor, tradice nebo vše, co je spojené s Moravou a jejími zvyky. Je to bohatá kulturní lokalita s velkým nádechem veselí. Mnozí mladí či budoucí návrháři právě začínají u krojů, aby poznali ruční šití a vyšívání. Je to jakýsi začátek vstupu za poznáním moravských umělců a řemeslníků. Kdo vyrůstal v prostředí obklopen folklorním děním, nemůže se divit, že návrhář vytvořil ne jeden model na toto téma. Vyzkoušel si tak své dovednosti a zdokonalil se. Také se hlavně poučil, že k vytvoření kroje či nějaké ruční výšivce je zapotřebí velké zručnosti a trpělivosti.

Oděvní návrháři **Monika Nováková** a **Libor Komosný** v roce 2010 zavítali do kořenů tradic, kde své kolekce ukázali ve Šporkovském paláci v Praze. Monika Nováková s kolekcí“ Návrat na salaš“, kde vytvořila unikátní ručně pletené modely a k nim perfektně sedící doplňky z kožešin. Libor Komosný předvedl kolekci zvanou“ Moravský kroj“, kde hlavní myšlenkou byly tvary a siluety. Libor modely tvaroval do 3D efektu.

Dalším českým návrhářem, který se zabýval touto tematikou, je **Beata Rajská**. V kolekci NON PLACEBO 2012 převládaly hlavně ruční výšivky, krajky a materiály s blyštivými šupinkami.

Také naše slavná návrhářka **Liběna Rochová** udělala kolekci pro světovou výstavu Expo v Šanghaji 2011, kde propojila lidové kroje a rukodělné práce se současným puristickým oděvem.

I světové návrháře inspiruje folklor a tradice. Každá země má jinou kulturu a jiné zvyky a je o to více krásné, když umělec nezapře svou identitu a projeví ve svých modelech svůj kraj či zemi.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KONCEPCE TVORBY

Kolekce se skládá z několika tvůrčích fází. První fáze začíná syrovým rockem, který se pomalu změkčuje a objevuje se zde jemnější část. U prvního modelu jsou použita špičatá ramena - důraz ještě ostrého rocku. Model je zhotoven z koženky, kde jsou vyřezané obdélníky, kterými se prodírá hedvábí s folklorním potiskem, který je zhotoven ručním síto-tiskem. U druhého modelu se rukávy zaoblují a v celé jejich formě lze vidět náznak krojových rukávů. Složitost druhého modelu spočívá ve vypalování oček do koženky. Očka jsou nahrazena klasickými nýty. Také zde vylézá hedvábí s potiskem. Na třetím modelu jsou unikátní nohavice, jež jsou ručně pošity očky. Velmi odlehčený je čtvrtý dámský model. Zde už zcela pronikl folklor – hedvábí s potiskem, ale prvky rocku se nezapřou a to v kožených ramínkách a také pásku. Poslední dva modely jsou pánské. Myšlenka dvojí osobnosti mě zavedla právě do tvoření jejich sukní. Vyrobita jsem pánskou sukni, která svými nezapravenými kraji a schválně pomačkaným dojmem křičí rock. Pánské krojové kalhoty mě zcela inspirovaly v posledním modelu. Na pánských kalhotách jsem použila ne již klasickou černou, ale modrou barvu. Silným folklorním prvkem je poklopec, který jsem přetvořila ve velká poutka na pásek. Také sako má své charakterní symboly a to jsou též rukávy. Spodní rukáv je klasicky hlavicového typu, ovšem vrchní rukáv je z koženky a střižen do baňky a po té prostřihán na úzké proužky. To aby dal modelu potřebnou rockovou vlastnost. Celá kolekce si zakládá na ruční tvořivosti, která je silně podtržena.

5 FILOZOFIE KOLEKCE

Je ve mně cosi temného, určujícího mé myšlenky, které směřují k rocku, syrově ambiciózní myšlence, tvrdé realitě. Je to pevný obal, jenž schovává křehkou skořápku. Není to hra na schovávanou, ale obrana. Někdo se naučí bojové umění, někdo si koupí zbraň, někdo se snaží být za každou cenu originální a prostě někdo chce být osobitý, chce být svůj. Já na to používám sílu módy. Tato kolekce je moje myšlenka, můj mozek, jsem to já. Mé já se ovšem nemusí líbit každému. Je rozpolcené a může se změnit v tu druhou osobu. Každá z těchto dvou osobností je originální, není to kopie. Jsou tak odlišné a přece spolu žijí. Právě proto dohromady vytváří cosi jiného a odvážného.

Modely vypadají, že jsou čistě rockové, ovšem přistoupíte-li k nim blíže, uvidíte na nich něco nejasného, ale zároveň uklidňujícího. Modely nejsou jen drsné a tvrdé, ale skrývá se v nich jemnost. Musíte nahlédnout do jádra a podstaty celé kolekce. Nehledět jen na povrch, pohlédnout dovnitř.

Povrch neboli zevnějšek je vyjádřen vnitřní silou modelu. Je to jako s lidským tělem. To, jak vypadá lidské tělo, je jen vizitkou duševního stavu. Jestli je model nošen bezduchým člověkem, ztratí svou sílu a stane se pouhým hadrem.

Můj model patří k osobitému člověku a osobitý člověk patří k mému modelu.

FOTODOKUMENTACE

ZÁVĚR

Zprvu moje myšlenky proudily tak rychle, že jsem zapomínala na důležité technologické cíle. Pitvání rocku mě přivádělo do extáze a bodu varu. Tím mám na mysli, jak kladně působil na mé nápady a vize. Ta jemnější stránka mě přiváděla ke klidu a zamyšlení. Cílem mé práce bylo, jak správně a nápaditě spojit rock, folklor anebo jinými slovy spojit drsná, jemná. Zdálo se to jako náročný úkol. Ovšem když jsem se ponořila se vším všudy do práce a začalo bádání, tak vše dávalo smysl. Za pochodu jsem nad tím přemýšlela a s každým ušitým dílem mě napadaly další a další aplikace, kterými bych docílila správnou formu modelu. Za účelnou aplikaci považuji našívání niklových oček, které dodávají modelu svou drsnost (kov). Také technika vypalování očka do koženky vytváří plasticky vzorovaný materiál. Nýty a kov z éry rocku 70. let nahradila niklová očka. Modelům jsem dala záměrně větší nádech rock'n'rollu, který u mě převládá, ale podtrhla i jemnější část, ze které jde cítit značný vliv folklorních tradic. Jemná vylézá, přetéká a dere se ven z čistě rockové části modelu. Na cestě při svém prodírání se zastavila a přenechala žezlo drsnějšímu dojmu. Značně jsem využila mého pocitu a psychiky na celé podání kolekce. Modely jsou určeny pro každého, kdo podobně smýšlí jako já. Ovlivněn folklorem a rockovou scénou, ale především pro ty, co se nebojí propagovat názory na svém těle.

Další myšlenkou mé kolekce bylo, vytvořit pro svět módy nový typ rockového odívání. Určený pro rockově, hudebně smýšlející scénu. Chci podpořit novou éru rocku, aby měla tak významné pokračování jako v minulosti. Tato kolekce je kolébkou pro nadcházející pokračování mé tvorby.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha:Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 12.
- [2] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha:Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 16.
- [3] Martina Handwerker, Henning Mohr, 100 Hvězd Rock and Pop, 1. vyd. Praha: Rebo Productions CZ, 2009, 207 s. ISBN 978-80-255-0053-8. s. 158
- [4] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 124
- [5] Martina Handwerker, Henning Mohr, 100 Hvězd Rock and Pop, 1.vyd. Praha: Rebo Productions CZ, 2009, 207 s. ISBN 978-80-255-0053-8. s. 98
- [6] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 19
- [7] Martina Handwerker, Henning Mohr, 100 Hvězd Rock and Pop, 1. vyd. Praha: Rebo Productions CZ, 2009, 207 s. ISBN 978-80-255-0053-8. s. 58
- [8] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 217
- [9] Martina Handwerker, Henning Mohr, 100 Hvězd Rock and Pop, 1. vyd. Praha: Rebo Productions CZ, 2009, 207 s. ISBN 978-80-255-0053-8. s. 54
- [10] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 62
- [11] Noel Palomo-Lovinski, Nejvlivnější světoví módní návrháři, 1.vyd. Praha: Mladá fronta, 2011, 192 s. ISBN 978-80-204-2386-3. s. 140
- [12] Mgr.Májičková, Ing.Petr Májiček, Nezapomenutá krása-Kroje a zvyky Kunovic, 1. vyd. Brno: Svan, 2006, 95 s. ISBN 80-85956-21-7. s. 72
- [13] Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0. s. 50
- [14] Ing.Michal Dvouletý, PhDr.Ivo Frolec, PhDr. Romana Habartová, Na palatě krojů, 1.vyd. Zlín: Graspo cz, 2010, 379 s. ISBN 978-80-254-7930-8. s. 182

Ernesto Assante, Legendy Rocku, Praha: Mladá fronta 2010, 463 s. ISBN 978-80-204-2275-0

Martina Handwerker, Henning Mohr, 100 Hvězd Rock and Pop, 1. vyd. Praha: Rebo Productions CZ, 2009, 207 s. ISBN 978-80-255-0053-8

Vaněk Miroslav, Byl to jenom rock'n'roll ?, 1.vyd. Praha: Academia, 2010, 639 s. ISBN 978-80-200-1870-0

Osbourne Ozzy, Jmenuju se Ozzy, 1.vyd. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2011, 373 s. ISBN 978-80-7422-7

Noel Palomo-Lovinski, Nejvlivnější světoví módní návrháři, 1.vyd. Praha: Mladá fronta, 2011. 192 s. ISBN 978-80-204-2386-3

Jana Machalová, Móda 20.století, Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003, 229 s. ISBN 80-7106-587-0

Mgr.Májičková, Ing.Petr Májiček, Nezapomenutá krása-Kroje a zvyky Kunovic, 1. vyd. Brno: Svan, 2006, 95 s. ISBN 80-85956-21-7

Ing.Michal Dvouletý, PhDr.Ivo Frolec, PhDr. Romana Habartová, Na palatě krojů, 1.vyd. Zlín: Graspo cz, 2010, 379 s. ISBN 978-80-254-7930-8

The Runaways [film], režie Florian Sigismondi, USA 2010

Sedm epoch rocku [TV serial], BBC, Velká Británie 2008

The Doors [film], Oliver Stone, USA 1991

Občanský průkaz [film], Ondřej Trojan, Česko/Slovensko 2010